

Брига о дјеци – заједничка одговорност и обавеза

Глобални циљ програма

Сарадњом и заједничким дјеловањем, уз уважавање предности мултисекторског приступа, обезбиједити сигурно и подстицајно окружење за раст и развој дјеце.

Посебни циљеви

- Превенција вршњачког насиља и свих других облика неприхватљивог понашања дјеце и младих
- Превенција и заштита физичког, психичког и менталног здравља дјеце
- Дијагностика, интервенција и праћење ученика са сметњама у развоју
- Сарадња и савјетодавни рад са родитељима, те помоћ у вршењу родитељских обавеза и дужности

Задаци

- Формирање школског мултисекторског тима
- Израда оперативног програма рада тима
- Упознавање школске заједнице са програмом, задацима и начином рада мултисекторског тима
- Сарадња и заједнички рад чланова тима на рјешавању конкретних питања
- Вођење евиденције о раду тима
- Извјештавање о раду тима

Формирање мултисекторског школског тима

Школски мултисекторски тимови су предуслов за мултисекторски приступ и интердисциплинарну подршку расту и развоју дјеце у васпитно-образовном систему Републике Српске. Школа је за дијете и породицу природна средина, најближа породичној и као таква пружа могућност за ефикасно дјеловање и подршку дјетету. У складу с тим, потребно је формирати тим у свакој школи у Републици Српској (основној и средњој). Тим чини најмање седам сталних чланова (пет представника школе, један представник центра за социјални рад и један представник МУП-а) и повремене чланове. Након именовања чланова тима, чланови између себе бирају вођу тима- неко од сталних чланова из школе. Неовисно о вођи тима, препорука је да рад тима координише неко од стручних сарадника из школе.

Састав тима:

- Школа - стални чланови тима: - директор школе
- педагог
- психолог
- наставник предметне наставе
- наставник разредне наставе
(у средњим школама два професора)
-повремени чланови: - одјељењски старјешина
- други наставници
- председник Савјета родитеља (или/и члан Савјета)
- председник Савјета ученика (или/и члан Савјета)
- родитељи ученика

То не значи да стални чланови мултисекторског тима не требају и не могу бити и остали чланови стручне службе школе, нпр. социјални радник, дефектолог и сл. Школа ће направити процјену и донијети ту одлуку.

Такође, одјељењски старјешина је повремени члан тима само утолико јер се он мијења, с обзиром на дијете које је у фокусу интересовања. Иначе је одјељењски старјешина обавезни и стални члан тима.

Представници савјетодавних тијела школе се укључују у рад мултисекторског тима по потреби, а према процјени самог тима.

Родитељи су чланови мултисекторског тима у случајевима када се тим бави питањима конкретне дјетета. Као и одјељењски старјешина, они су повремени чланови тима само из тог разлога јер се родитељи мијењају, иначе су стални и обавезни чланови када се ради са конкретним дјететом.

Центар/ служба за социјални рад: Директор Центра за социјални рад именује сталног члан мултисекторског школског тима испред своје установе. У општинама и градовима гдје има више школа потребно је да директор Центра именује више чланова, односно да један представник Центра за социјални рад буде члан тима у највише пет школа.

ЦЈБ/полицијска станица: Начелник станице полиције именује сталног члана мултисекторског школског тима испред своје установе. У општинама и градовима гдје има више школа потребно је именовати више чланова, односно да један представник ЦЈБ буде члан тима у највише пет школа.

Дом здравља: Директор Дома здравља именује једног повремениог члана мултисекторског школског тима испред своје установе. У општинама и градовима гдје има више школа потребно је именовати више чланова, односно да један представник Дома здравља буде члан тима у највише пет школа.

Општина/одјељење за друштвене дјелатности: Начелник/градоначелник именује једног повремениог члана мултисекторског школског тима чији би послови углавном били везани за координацију и посредовање. За градове Бањалуку, Бијељину, Добој и Приједор потребно је именовати три, односно два представника.

Израда оперативног програма рада тима

По формирању, мултисекторски школски тим израђује програм рада, полугодишњи или годишњи, у зависности од специфичности и потреба саме школе. Тим заједнички дефинише активности и динамику реализације. Програмом могу бити предвиђене

различите активности, као предавања и радионице за различите циљне групе – ученике, родитеље, наставнике; тематске изложбе; акциона и друга истраживања... То могу бити активности које се током године иначе реализују, а могу бити и неке потпуно нове. Нпр. једна од активности могу бити тематска предавања као: *Безбједност дјеце у саобраћају*, *Опасност употребе пиротехничких средстава*, *Заштита репродуктивног здравља*, *Употреба интернета*, *Вршњачко насиље* или било која друга тема актуелна за дату школу или ситуацију. Дио програма треба да буде усмјерен на рад са учеником/цима који испољавају различите облике неадекватног и неприхватљивог понашања у школи и заједници (ученици који имају велики број изостанака са наставе; ученици који испољавају агресивност према вршњацима и наставницима; ученици склони конфликтним ситуацијама; ученици склони лагању и преварама;), те ученицима којима је према процјени стручне службе школе потребна посебна подршка/брига, како би им обезбиједили што адекватније услове за раст и развој. Неизоставна активност је рад тима са ученицима и њиховим породицама на рјешавању конкретних ситуација. Мултисекторски тим (поједини чланови или цијели тим) се укључује у рад у ситуацијама када стручна служба и руководство школе процијене да им је потребна подршка стручњака и професионалаца из других установа, јер подршка конкретном дјетету и породици превазилази надлежности и могућности школе.

Укључивање повремених чланова у рад тима ће зависити од програма рада, као и од конкретне ситуације.

Упознавање (школске) заједнице са програмом, задацима и начином рада мултисекторског школског тима

Тим треба да усагласи план (који процјењују најефикаснијим) за упознавање цјелокупне школске заједнице (ученици, родитељи, наставници) са дјеловањем школског мултисекторског тима и уопште циљем програма „Брига о дјечи – заједничка одговорност и обавеза“. Циљ ове активности је промовисање идеје да је брига о дјечи заиста заједничка одговорност свих чланова заједнице и друштва уопште и да једино заједничким и усаглашеним дјеловањем можемо обезбиједити сигурно и подстицајно окружење и услове за одрастање дјеце. То не би требала бити издвојена нити усамљена активност (састанак), него је треба реализовати континуирано, током рада и реализације осталих активности из програма рада школе, водећи при том рачуна да нико од ученика, родитеља, наставника и осталог особља у школи не остане ускраћен за информацију о постојању, циљу постојања и начину дјеловања мултисекторског школског тима.

Сарадња и заједнички рад чланова мултисекторског школског тима на рјешавању конкретних питања

Састанци тима се одвијају редовно, једном мјесечно, а по потреби, на позив вође тима, и чешће. Вођа тима процјењује кога од повремених чланова треба позвати и издваја теме о којима ће се дискутовати. Такође, процјењује да ли је потребно на састанак тима позвати родитеље ученика (увијек инсистирати да разговору присуствују оба родитеља). По сагледавању чињеница и размјене информација мултисекторски школски тим доноси одлуку о наредним корацима и дјеловању.

Вођење евиденције о раду тима

Школски мултисекторски тим води евиденцију о реализацији програма рада тима. Могуће је, у саставу програма, издвојити дио (колуну/рубрику) предвиђен за евидентирање реализације.

На састанку тима води се записник или службена забиљешка.

Извјештавање о раду тима

Извјештај о раду, тим израђује два пута годишње (на крају првог полугодишта и на крају школске године) и доставља Републичком педагошком заводу. Извјештај треба да садржи осврт на реализацију програма рада за дати период, уз навођење евентуалних потешкоћа које су имали у раду и начина на који су их превазишли. Вођа тима доставља извјештај о раду тима.